

konšelům, jak se chovat v této nebezpečné povinnosti atd. Jako kněží a členové Úzké rady, byli i Bratři soudcové voleni na doživotí.

Se soudci se od počátku o ženskou část sboru staraly *Sestry soudčí* či starší Sestry. Vedle soudců sborových byli i *soudcové krajů* [D 28].

Pro funkci kárných a smírčích soudů vypracovali Bratři [perem asi opět Lukášovým] pro své sborové soudce i kněze obsáhlé pokyny [D 106—112], svědčící o rozmyslu, zkušenosti i pastorační moudrosti v Jednotě již získané. Jejich podstatou je návod k správnému pochopení pře, především však k správnému psychologickému porozumění osobám, které je třeba napomínat nebo smířovat; neb ušlechtilý jest rozum lidský, snáze veden bývá nežli tažen [107]. Důraz je položen na klidné a trpělivé přesvědčování, kterým má býti Bratr co možná již mezi čtyřma očima dobrotivou, nepřísouň řečí přiveden k tomu, aby se ve své vině poznal. Kněz [učitel] nemá se přitom činit neomylným. Má hledět pochopit Bratra v motivech jeho činu, postihnout důvody a směr jeho jednání, odhadnout, zda v daném případě a vůči určité osobě více zmůže prosba, výstraha či určité zakročení. Vůbec má stále pamatovat, že podstatou členství v Jednotě je dobrovolnost a důvěra k jejímu vedení. Ta se přísným mluvením a strašením neposílí.

O podpory chudých a o doplnění potřeb kněží dbali *správcové nad almužnami* čili almužníci [D 121]. Vedli písemné záznamy o přijatých darech nebo odkazech, aniž dávali na veřejnost jména dárců. Kromě toho se starali o sbírky o vánocích a o Janu Křtiteli [24. června]. Navštěvovali chudé, sirotky, vdovy, nemocné, rodiny uvězněných pro víru, kněze, aby zjistili, kde je třeba daru věcného nebo peněz. Byli aspoň tři; u jednoho byla pokladna, druhý měl klíč k ní, třetí rejistra, takže mohli penězi hospodařit jen společně. Ethika charity byla mezi Bratřími pěstována i u dávajících i u těch, kdo almužnu přijímali [D 121—123].

Zvláštní rádce měli Bratři pro ty, jenž by stav proměnit chtěli, tedy pro *snoubence*. V patriarchálním řádu té doby po-

čítají pokyny pro tyto rádce vydané [D 120] i s případy, že se nastávající snoubenci ještě ani osobně neznají — tím spíše, že u Bratří byl styk hochů s dívkami velmi řídko dopouštěn. Svatba měla se pak vykonat [ve vši skrovnosti] na svědectví, že mladí lidé uzavřeli veřejně řádný sňatek. Při tom měli bratrští svatebčané myslet na duchovní význam svatby podle hojných biblických podobností, která ukazují ke spojení Krista s církví.

DO TÉ DOBY náleží nepochybně i *pokyny pro život Bratří a Sester v jejich stavu a povolání*. I když se tu na mnoha místech zračí nová orientace, je přece stále patrná souvislost s řády staršími. Řády byly vypracovány pro členy rodiny a domácnosti počnouc *hospodářem* [D 113—120, 129—130]. Jemu se ukládá příkladné obcování a péče o dům, to jest o vlastní rodinu i o čeládku buď hospodářskou, buď řemeslnou, poslušnost danému řádu i osobní pokora v přiznávání nedostatků. Čeleď má mít co možná věřící — a pokud přijme tovaryše nebo čeledína nebratra, má jej přibírat k denním domácím pobožnostem a budit v něm zájem o bratrský sbor. Mnozí byli tak podle pozdějších svědectví Jednotě získáni. Hospodář je odpověden jak za duchovní, tak za hmotný prospěch domácnosti a za dobrý řád v ní. Nemá podléhat skrblosti ani marnotratnosti. Zvláště se od něho očekává pracovitost, přátelský vztah k sousedům, přívětivost k hostům, jimiž byli především bratrští kazatelé, laskavost k chudým, spravedlnost ke všechněm bez vymáhání vlastního práva, zachovávání pokoje. Ve svém domě nemá trpět lidi zlé nebo z Jednoty vyobcované.

Svou *manželku* má hospodář ctít, milovat jako sebe sama, neboť jest mu „z blížních nejbližnější“, pečovat o ni, šetřit ji v téhotenství a v šestinedělí, vůbec zachovávat věrně manželskou úmluvu; v případě potřeby kárat lítostivou kázní. I o způsobu manželského soužití, v němž má vládnout zdrženlivost, stanovili Bratři pravidla, která byla manželům připomínána [D 72 až 77].

Navzájem jsou manželky manželům povinny láskou, věrností, poddaností a úctou, pečlivostí a hospodárností ve správě